บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาแผนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี" เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2561) จำนวนทั้งหมด 3,076 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชาชนจำนวน 354 คน ที่ได้จากสูตร Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด 3,076 คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{3,076}{1+3,076(0.05)^2}$$

$$n = \frac{3,076}{1+3,076(0.05)^2}$$

$$n = \frac{3,076}{1+7.69}$$

$$n = \frac{3,076}{8.69}$$

$$n = 353.97$$

เพราะฉะนั้นกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 354 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้นประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มตัวอย่าง แบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกอง} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกอง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากสูตรจะได้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี รวม 354 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1	312	36
หมู่ที่ 2	362	42
หมู่ที่ 3	331	38
หมู่ที่ 4	324	37
หมู่ที่ 5	297	34
หมู่ที่ 6	358	41
หมู่ที่ 7	342	39
หมู่ที่ 8	354	41
หมู่ที่ 9	396	46
จำนวนรวมทั้งสิ้น	**3,076**	**354**

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accident Sampling) โดยวิธีการคัดเลือกตัวอย่างโดยสุ่มไม่เจาะ จะเป็นประชาชนคนใดก็ได้ที่อาศัยในพื้นที่การดูแลของเทศบาลตำบลส่วนตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

3) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล

5) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

8) รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยประมาณ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาแผนท้องถิ่นของเทศบาลส่วนตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาแผนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ประชาชนที่อยู่ใน พื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาบายศรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่จะทำการศึกษาจำนวน 35 คน เพื่อทดสอบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามในแบบสอบถามอย่างชัดเจนหรือไม่ เมื่อมีข้อบกพร่องก็จะได้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วจึงนำแบบสอบถามแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะ ทำการศึกษา ดังที่ได้กำหนดไว้แล้วในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

2) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแกไขให้เหมาะสม จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) ผศ.ดร. วัชรินทร์ สุทธิศัย

2) ดร. วิษณุ ปัญญายงค์

3) ดร. อลงกต แผนสนิท

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยก่อนนำไปใช้ เพื่อพิจารณาทั้งด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ หรือหาค่า IOC (Index ofitem-Objective Congruence) โดยใช้สูตรต่อไปนี้

ใช้สูตร $$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

ΣR คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา

เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.5 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าเครื่องมือใช้ได้

3) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ Try Out กับประชาชนใน พื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาบายศรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 35 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (acoefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .945

4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

2) ผู้วิจัยได้ขอหนังอนุญาตจากมหาวิทยาลัยศรีปทุมเพื่อเก็บข้อมูลจากเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

3) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 354 คน ซึ่งในการแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย		การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.21 - 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.41 - 4.20	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.61 - 3.40	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.81 - 2.60	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.80	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

สถิติอนุมาน (Inferent Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ และอาชีพ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t – test) ในกรณีตัวแปรอิสระสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F – Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe)